

12

עג

שבת

פרק עשרים וששה

ארחות

עשיית שינויים בטרמוסטאט

כ. מן הראוי שלא לעשות שום שינוי בטרמוסטאט בשבת בין במזגן או במקרר ובין ברדיאטור חשמלי אף כאשר אין בזה איסור מן הדין, משום דיש בזה זלזול השבת, ופעמים שיש בזה איסור ממש וכמובא בהערה. ולענין מקום צורך גדול יעשה שאלת חכם, וראה הערה ל"א.

השימוש בשעון שבת

כא. לענין השימוש בשעון שבת עיין פרק כ"ט סעיף ח'.

שימוש ברמקול בשבת

כב. אסור לדבר בשבת לתוך מיקרופון של רמקול, ואין בזה היתר אף לצורך מצוה ל"ב.

שימוש במכשיר שמיעה בשבת

כג. נחלקו פוסקי זמננו אם מותר לדבר בשבת לאדם שיש באוזנו מכשיר

ל"א. יש להבחין בין סוגים שונים של טרמוסטאט וכפי שמוכא לעיל בהערה ד': [א]. טרמוסטאט מכני – אשר פעולתו על ידי שהחום גורם להתרחבות גז או חומר אחר וזה גורם לקירוב חלקי מתכת זה לזה, יש מקום להקל בשעת צורך גדול לסובב את כפתור הטרמוסטאט ולהגדיל את מידת החום בשעה שהמערכת פועלת וכן לסובבו על מנת להקטין את מדות החום בשעה שהמערכת אינה פועלת, והטעם משום שבאופן זה אינו גורם מלאכה רק גורם שמצב ההדלקה ימשך. ואף שבמעשהו גורם לכך שלאחר שתכבה האש היא תחזור ותידלק יותר מוקדם נראה שאין זו אלא פ"ד בגרמא רחוקה שא"צ לחוש לה כשהוא במקום הצורך. אבל אין להגדיל את מידת החום בשעה שהמערכת אינה פועלת משום שגורם לקרב בזה את זמן ההדלקה וגם פעמים שפעולתו תביא מיד להדלקה. וכן אין להקטין את מידת החום בשעה שהמערכת פועלת משום שיקדים בזה את זמן הכיבוי וגם פעמים שיהיה מכבה בידים. [ב]. טרמוסטאט דיגיטלי או אנלוגי – אסור לעשות בו שום שינוי משום שבפעולתו משתנים מיד המתח והזרם שבמערכת הטרמוסטט. ויש שדנו לאסור עשיית שינוי בטרמוסטאט משום מתקן מנא, עיין פרק כ"ט ס"ט [לענין עשיית שינויים בשעון שבת].

ל"ב. עיין שו"ת אג"מ אור"ח ח"ד סי' פ"ד שכתב דיש בזה חששות דאורייתא משום שמגביר את הזרם החשמלי, וכן משום שהמיקרופון אינו משמיע את קול האדם עצמו אלא מייצר קול דומה לקול האדם ונמצא שעשה איזה שינוי במיקרופון שמחמתו משמיע קול רם, ואולי יש בזה חשש מלאכה דאורייתא. ובספר מנחת שלמה ח"א סי' ט' כתב דבהגברת זרם החשמל אין איסור תורה ומ"מ אסר שימוש ברמקול משום דאושא מילתא.